

उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील मान्यताप्राप्त अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयांमधील ग्रंथपाल व शारिरीक शिक्षण संचालक या संवर्गातील रिक्त पदे भरण्यावरील निर्बंध शिथिल करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: आढावा-१५१३/प्र.क्र.१२५(भाग-८)/म.शि.५,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई -४०० ०३२.

दिनांक :- २५ मार्च, २०२३

वाचा:-

- १) शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक:एसआरव्ही २०१५/प्र.क्र.२९०/का-१२, दि.१६ जुलै, २०१५
- २) शासन निर्णय वित्त विभाग क्रमांक:पदनि-२०१६/प्र.क्र.३०/२०१६/आ.पु.कक्ष, दि.२५मे, २०१७.
- ३) शासन निर्णय वित्त विभाग क्रमांक:पदनि-०६१७/प्र.क्र.२०/२०१६/आ.पु.क., दि.०९ जून, २०१७.
- ४) शासन निर्णय वित्त विभाग क्रमांक:पदनि-०६१७/प्र.क्र.२०/२०१६/आपुक, दि.२९ जून, २०१७.
- ५) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक संकीर्ण-२०१७/प्रक्र.१७०/मशि-५ दिनांक २३.४.२०१८.
- ६) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक:आढावा-१५१३/प्र.क्र.१२५/म.शि.५, दि. ०३.११.२०१८.
- ७) शासन निर्णय वित्त विभाग क्रमांक:अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६५/अर्थ-३, दि.०४ मे, २०२०.
- ८) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक संकीर्ण-२०१७/प्रक्र.१७०/मशि-५ दिनांक २३.३.२०२१.
- ९) शासन निर्णय वित्त विभाग क्रमांक:अर्थसं-२०२१/प्र.क्र.४८/अर्थ-३, दि. २४ जून, २०२१.
- १०) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक संकीर्ण-२०१७/प्रक्र.१२५ (भाग-८)/मशि-५ दिनांक १२.११.२०२१.

प्रस्तावना:-

उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील मान्यताप्राप्त अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयात मोठ्या प्रमाणात रिक्त असलेल्या प्राचार्य व शिक्षक/शिक्षकेत्तर पदांपैकी उच्च स्तरिय सचिव समितीने मान्यता दिलेली एकूण ४७३८ पदांच्या पदभरतीस (सहाय्यक प्राध्यापक-३५८०, ग्रंथपाल-१६३, शारिरीक शिक्षण संचालक-१३९ व प्रयोगशाळा सहाय्यक-८५६) संदर्भ क्रमांक ६ च्या शासन निर्णयान्वये वित्त विभागाच्या सहमतीने मान्यता दिलेली आहे. त्यापैकी सहाय्यक प्राध्यापक या संवर्गातील-१४९२, ग्रंथपाल या संवर्गातील-४२, शारिरीक शिक्षण संचालक या संवर्गातील-३७ व प्रयोगशाळा सहाय्यक-१०३ पदे भरण्यात आलेली आहेत. मात्र, कोविड-१९ च्या प्रदूर्भावामुळे उद्ध्वलेली राज्याची आर्थिक परिस्थिती पाहता, वित्त विभागाच्या संदर्भ क्रमांक ७ येथील शासन निर्णयान्वये पदभरतीवर निर्बंध आणलेले असल्यामुळे उर्वरित पदांची पदभरती करता आलेली नाही. मात्र, विद्यार्थ्यांचे हित आणि विभागाची निकड पाहता, केवळ सहाय्यक प्राध्यापक या संवर्गातील उच्च स्तरिय सचिव समितीने मंजूर केलेल्या ३५८० पदांपैकी भरलेली १४९२ पदे वजा जाता उर्वरित २०८८ पदांच्या पदभरतीस, वित्त विभागाच्या सहमतीने शासनाच्या संदर्भ १० येथील शासन निर्णयान्वये वित्त विभागाच्या दिनांक ०४.५.२०२० व दिनांक २४.६.२०२१ च्या शासन निर्णयातील अट शिथिल करून, पदभरतीस मान्यता देण्यात आलेली आहे. आता ग्रंथपाल-१०२ व शारिरीक शिक्षण संचालक-१२९ या पदांच्या पदभरतीस वित्त विभागाने सहमती दिली असल्यामुळे सदर पदांच्या पदभरतीची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्यातील अकृषि विद्यापीठाशी संलग्नित उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील मान्यताप्राप्त अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयांमधील उच्च स्तरिय सचिव समितीने मंजूर केलेल्या ग्रंथपाल-१६३ व

शारिरीक शिक्षण संचालक-१३९ या संवर्गातील पदांपैकी ग्रंथपाल-३७ व शारिरीक शिक्षण संचालक-४२ ही यापूर्वी भरलेली पदे वगळता उर्वरित ग्रंथपाल-१०२ व शारिरीक शिक्षण संचालक-१२१ अशा एकूण २२३ पदांच्या भरतीस वित्त विभागाच्या दिनांक ०४.५.२०२० व दिनांक २२.६.२०२१ च्या शासन निर्णयातील अट शिथिल करून खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे:-

खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून वित्त विभागाच्या सहमतीने मान्यता देण्यात येत आहे:-

- अ) प्रथमतः अतिरिक्त ठरलेल्या ग्रंथपाल व शारिरीक शिक्षण संचालक यांची रिक्त पदे तातडीने समायोजित करण्यात यावे. संबंधीत विषयाकरीता ग्रंथपाल व शारिरीक शिक्षण संचालक यांचे पद अतिरिक्त नसल्याचे विभागीय सहसंचालकांनी प्रमाणित केल्यानंतरच संबंधीतांना पदभरतीची जाहिरात देता येईल.
- आ) केंद्राने संवर्गनिहाय आरक्षण धोरण केल्यामुळे, महाराष्ट्र शैक्षणिक संस्था (अध्यापक संवर्गातील आरक्षण) अधिनियम, २०२१ नुसार राज्यातील अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालये / संस्थांमधील शिक्षकीय पदांचे संवर्गनिहाय आरक्षण धोरण सामान्य प्रशासन विभागाच्या दिनांक ०१.४.२०२२ रोजीच्या अधिसूचनेन्वये लागू करण्यात आलेले आहे. त्यानुसार त्याची अंमलबजावणी करण्याबाबत विभागाने दिनांक ०८.४.२०२२ रोजीची अधिसूचना निर्गमित केली आहे. त्यानुसार आरक्षण धोरणाची नेमकी कार्यपध्दती कशी असावी, याबाबत विभागाच्या दिनांक ११.४.२०२२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात आलेल्या आहेत. त्यानुसार उपरोक्त पदांना आरक्षण लागू राहिल.
- इ) उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या दिनांक २४.६.२०२२ रोजीच्या पत्रातील मुद्दा क्रमांक ४ मध्ये उल्लेख केल्याप्रमाणे नवीन आरक्षण धोरण लागू होण्यापूर्वी ज्या महाविद्यालयांनी जाहिरात प्रसिध्द केलेली आहे, त्या महाविद्यालयांना नवीन आरक्षण धोरण लागू होणार नाही. त्यामुळे यापूर्वी मान्यता मिळून जाहिरात प्रसिध्द झालेल्या पदांची भरतीप्रक्रिया स्थगित / प्रलंबित असल्यास त्याकरीता मुदतवाढीचा प्रस्ताव सादर करावा.
- ई) विभागाच्या आकृतीबंधात मंजूर असतील तेवढ्याच पदांवर पदभरती केली जावी. त्याव्यतिरिक्त पदांवरील पदभरती केल्यास अशा उमेदवारांच्या वेतनाची जबाबदारी ही संबंधीत संस्थेची असेल.
- उ) राज्यातील अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयांमधील शिक्षक व शिक्षकेतर पदांचा आकृतिबंध निश्चित करण्याच्या अनुषंगाने उच्चस्तरीय सचिव समितीने काही बाबींची पूर्तता करण्याचे निर्देश दिलेले असल्याने, अद्याप आकृतिबंध निश्चित झालेला नाही. त्यामुळे पदभरतीवरील निर्बंध शिथिल करून उपरोक्त प्रमाणे पद भरतीस मान्यता देतांना दिनांक ०१.१०.२०१७ च्या विद्यार्थी संख्येवर अनुज्ञेय होणारी रिक्त पदे ही आधारभूत मानून अनुज्ञेय करण्यात आलेली आहेत. तथापि, आकृतिबंध अंतिम झालेला नसल्याने, आकृतिबंधास वित्त विभागाची अंतिम मंजूरी मिळेपर्यंत सदरची पदे अंतिम समजण्यात येऊ नयेत.
- ऊ) उपरोक्त पदांचा सुधारीत आकृतीबंध तयार करून त्यास मान्यता घेण्याची कार्यवाही संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांनी विनाविलंब करावी.
- ऋ) अकृषि विद्यापीठ संलग्नित अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयातील अनुज्ञेय पदभरती करताना विद्यापीठ अधिनियमातील विहित तरतूदींचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे. तसेच विहित प्रक्रीया पूर्ण झाल्यानंतरच नियुक्ती आदेश निर्गमित करण्यात यावेत.

२. सदरचा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.अनौसं १२७/आपुक दिनांक ०२.०३.२०२३ तसेच अनौसक्र. २७९/व्यय-५, दिनांक ०६.३.२०२३ अन्वये प्राप्त झालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२३०३२५१५२३५२३९०८ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(प्रताप पां. लुबाळ)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण, मंत्रालय, मुंबई.
६. संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
७. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण.
८. कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे.
९. महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), नागपूर/मुंबई, महाराष्ट्र/मुंबई १/२.
१०. लेखा व अधिदान अधिकारी, मुंबई.
११. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
१२. सर्व जिल्हा कोषाधिकारी यांची कार्यालये.
१३. सर्व कार्यसने (मशि)
१४. म.शि.५ कार्यासन, निवडनस्ती.